No 1976 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franko door het geheele Rijk. Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 22 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 Oktober.

Wij hebben in ons Nommer van Donderdag ll. opgenomen een schrijven van den heer Florencourt in de *Volkshalle*, dat wij niet zonder reserve mogten plaatsen. De vernuftige auteur namelijk had in zijn onderzoek naar de vraag wie het zijn, die alles in het werk stellen om den oorlog te beletten, de vrome Christenen en de bedienaren der Kerk op zijde gesteld in zulke onbepaalde uitdrukkingen, dat daaraan tegen de bedoeling van den heer Florencourt, eene verdachte beteekenis kon worden toegevoegd. Althans dit is de indruk, dien zij op ons maakten.

Blijkbaar is de loffelijke poging van het belangrijk artikel om het materialistisch streven onzer eeuw te doen uitkomen, welk streven door de voortgaande krediets-ontwikkeling de maatschappij zoo heeft georganiseerd, dat de stoffelijke belangen van gansch Europa op het naauwst aan elkander zijn verbonden, en geen deel kan lijden, zonder dat het geheel gekwetst wordt. Aan dien, wezenlijk vervaarlijken toestand ontleent hij de zoo algemeene bezorgdheid voor oorlog. Maar desniettegenstaande verwacht hij, dat noch het belang der diplomaten, noch dat der vorsten, noch dat der volken, trots de grootst mogelijke inspanning, in staat zal zijn om den oorlog op den duur te verhinderen.

Maar alvorens hij met zijne schilderachtige pen dien toestand heeft afmalen, had hij gemeend den invloed van het gebed der geloovige Christenen, zoowel als den invloed der Kerk op de maatschappij ter zijde te moeten stellen, om des te meer de bekrompenheid der middelen, die het stoffelijk streven ten einde de maatschappij te behouden, in te zien. Het is jammer dat gebrek aan duidelijke omschrijving zijner gedachte in dit gedeelte van zijn betoog aanleiding kan geven tot eene opvatting, die regtstreeks tegen zijn doel schijnt te gaan.

Ongetwijfeld behoort niet de bekwame hoofdredakteur van de *Volkshalle* tot die klasse van lieden, die, wanneer er sprake is van wereldgebeurtenissen, het gebed der geloovigen onvermogend noemen, om daarop van invloed te zijn. Ongetwijfeld is hij niet een dergenen, die den invloed van het Christendom op den gang der wereld niet erkennen. Integendeel. Hij verheugt er zich over dat er gebeden wordt, omdat het goed is te bidden, omdat het gebed een krachtig wapen is, waardoor de opgeheven straffende hand Gods van ons kan worden afgeweerd. Het verblijdt hem dat, het ongeloof ten spijt, in onze dagen het geloof zich verlevendigt, en daardoor het Christendom zijn invloed op de maatschappij vermeerdert. Tegenover het materialistisch streven onzer eeuw plaatst hij de spirituele werking van het Christendom, van de ... knechten, die elkander vijandig zijn en elkander bestrijden. En zijne verwachting is, dat God om de zegepraal van de ziel over het stof, van het Christendom over de vereering van het gouden kalf te bespoedigen, eenmaal en misschien weldra regt zal doen over het materialismus door gebeurtenissen, »waarvan de menschheid nooit de weerga zal hebben gezien."

Wij hebben het noodig geacht, deze hoofdgedachte van den schrijver te moeten doen uitkomen, dewijl hij ze niet duidelijk genoeg heeft ontwikkeld, om alle misverstand omtrent eene zulke gewigtige waarheid, als de kracht van het gebed en de invloed van het Christendom is, onmogelijk te maken.

Maar na deze opheldering mogen wij ook met des te meer aandrang wijzen op de gevaren, die de maatschappij dreigen, dewijl die gevaren des te grooter zijn, juist ter oorzake van de middelen, waardoor het stoffelijk welzijn tot een vroeger ongekende hoogte is opgevoerd.

"De minister van finantien heeft geantwoord op het voorloopig verslag, opgemaakt over het wets-voorstel tot amortisatie en aflossing van nationale schuld."

Hij beweert, en naar het ons toeschijnt met alle regt, dat de regering door de wet van 20 December 1852 niet gemagtigd was om het gansche kapitaal tot aflossing van schuld te gebruiken. Acht millioen waren bepaaldelijk voor de konversie gereserveerd. Desniettemin, hadde de regering, toen het gebleken was dat alle kans op eene konversie moest worden opgegeven, in het voordeel van de schatkist, een aanzienlijk deel van dat kapitaal tot inkoop van schuldbrieven gebruikt, wij vertrouwen dat daaraan geen blijk van goedkeuring van de zijde der Kamer, zou zijn onthouden geworden. Maar dat blijk van goedkeuring zou dan ook noodig geweest zijn om de onregelmatige handeling der regering wettelijk te maken. Over het algemeen is het afkeurenswaard, als een minister de palen van zijn wettelijk mandaat overschrijdt. En alhoewel het soms in het voordeel des lands kan zijn, dat een minister buiten zijn last gaat; zoo is het toch nooit kwalijk te nemen, zoo hij zich aan de wet stipt gebonden rekent. Dat is het geval met den heer van Doorn, die gemeend heeft dat er eene nieuwe wettelijke voorziening noodig was, om van de 8 millioen, tot het welslagen der konversie bestemd, te kunnen gebruik maken.

Op de vraag, waarom de twee millioen, beschikbaar op de dienst van 1852 niet bestemd worden tot amortisatie van schuld, antwoordt de regering dat zij daartoe een afzonderlijk voorstel bij de Tweede Kamer zal indienen.

Overigens blijkt de noodzakelijkheid van deze wetsvoordragt voldoende daaruit dat de rekenkamer, de wet van 20 Dec. 1852 niet beschouwt als eene begrootingswet en daarom de vereffening weigert.

Men heeft ook gevraagd, dat de regering opgaaf van het tijdstip zou doen, waarop het haar gebleken was, dat men alle uitzigt op eene konversie moest opgeven. De regering zegt dit niet juist te kunnen bepalen. Het was toch ten naastenbij aan te geven. En jammer is het in allen gevalle, en hier alleen heeft de regering schuld, dat zij niet aanstonds eene wettelijke voordragt tot aflossing van schuld heeft gedaan zoodra de mogelijkheid der konversie voorbij was.

Wij meenen, om onze lezers op de hoogte te houden van hetgeen aan den Donau zou kunnen voorvallen, uit het *Journal des Débats* te moeten overnemen het volgende artikel:

Tooneel des oorlogs. — De Donau. — De Vestingen.

I.

De oeverlanden van den Donau hebben sedert ongeveer eene eeuw, het treurig voorregt het tooneel des oorlogs te zijn, waar het Russische Rijk en het Ottomansche Rijk hunne twisten ledigen. Heden zijn Moldavië en Wallachije wederom door de Russische legers bezet en Bulgarië wordt door een inval bedreigd.

Elk oogenblik kan op nieuw de oorlog er uitbarsten; het wordt mitsdien belangrijk de gewesten te kennen waar nogmaals ernstige gebeurtenissen kunnen vervuld worden, en om de merkwaardigste feiten der laatste oorlogen te schetsen, ten einde zich eenig denkbeeld der toekomstige gebeurtenissen te kunnen vormen, daar, wanneer de oorlog eenmaal begint, hij waarschijnlijk van weerszijden, vooral aan de zijde der Turken, met verwoedheid zal gevoerd worden.

Beginnen wij van den loop en het dal van den Donau eene beschrijving te geven; want het is dáár, dat noodwendig de eerste veldslagen zullen geleverd worden. Voor beide oorlogvoerenden is die linie van het grootste gewigt, uithoofde der talrijke vestingen die haar verdedigen, en de gemakkelijkheid van het vervoer over water. 't Is bekend dat de Donau de grootste stroom van Europa is. Uit het gebergte in Wurtemberg ontspringende, doorstroomt hij Beijeren, Oostenrijk en Hongarije. Te Belgrado scheidt hij Servië van de Oostenrijksche Staten; vervolgens stroomt hij, te beginnen van Orschova op Turksch grondgebied, en scheidt Bulgarije van Wallachije.

De linie van den Donau, van Orschova tot aan de Zwarte Zee, heeft eene uitgestrektheid van meer dan 200 mijlen. Achttien vestingen of versterkte posten, bestemd om den overtogt des Donaus te beletten, verheffen zich op den regteroever (den Turkschen oever); namelijk Orschova, Berza-Palanka, Forentino, Widdin, Arzoul, Lom, Zibrou-Palanka, Rahova of Oreava, Nikopolis, Sistova, Routschouk, Turtakaï, Silistria, Rassova, Hircheva, Matschinn, Isatchi en Toultcha. Wij bepalen ons bij deze opsomming, ons voorbehoudende later bij de beschrijving der veldtogten, meer bijzonderheden nopens die plaatsen en de rol die zij tegen de Russchen hebben volgehouden te geven. Het is voldoende voorloopig te zeggen, dat de belangrijkste plaatsen, Widdin, Routschouk, Silistria, Matschinn, Isatchi en Toultcha zijn, niet zoo zeer uithoofde harer groote als vestingen, maar omdat zij de monden van den Donau bestrijken.

Vóór het traktaat van 1829 bezaten de Turken op den beneden-Donau en op den linkeroever, Ismaïl in Bessarabië en Brahilof in Moldavië, twee sterkten, die in de vorige oorlogen de Russen lang tegenhielden en wier inneming hun telkens groote verliezen gekost heeft. Zij bezaten ook op denzelfden oever de kleine sterkte Giurgevo, in Wallachije. Thans, nu zij op den linkeroever geen vasten grond meer hebben, moet hunne taktiek natuurlijk in observatie bestaan, en het naauwkeurig bespieden van de bewegingen der Russen, ten einde bij magte te zijn hun den overgang te betwisten, indien zij tijdig met het door den vijand gekozen punt kunnen bekend worden. Toen de Russen vroeger den Donau overtrokken, hadden zij schier niet anders dan natuurlijke beletselen te bestrijden; daar de Turken zich nooit bij magte vonden hen aan de monding te ontvangen. In het toekomstige zou zulks echter wel het geval niet kunnen zijn, daar de overtogt van zulk een grooten stroom een der gewigtigste waagstukken van den krijg is, indien de vijand zich vertoont, en voornemens is zoodanigen overtogt krachtdadig te beletten.

Een aanzienlijk en zeer bedrijvig kameel-vervoer heeft op den stroom plaats, die Weenen en het overige Duitschland in regtstreeksche verbinding stelt met al de havens aan de Zwarte Zee. In oorlogstijd brengen de Russen er flotilles, bestaande uit kanonneerbooten en andere vaartuigen, daartoe opzettelijk op de werven van Sebastopol gebouwd en gewapend met geschut van zwaar kaliber. Ook de Turken hebben groote kanonneerbooten in de havens van den stroom, die beschermd worden door het kanon der vestingen en dienen, om aan deze mond- en krijgsbehoeften te brengen of, ingeval van belegering ze te helpen verdedigen.

II.

De loop van den stroom tusschen Wallachije en Bulgarije wordt natuurlijk in drieën gesplitst: De Opper-Donau, van Orschova naar Widdin; de midden-Donau, van Widdin naar Routschouk en Silistria; eindelijk de beneden-Donau, van die laatste stad naar zee. Alvorens te Orschova te komen; loopt de stroom in een enge bedding, waarvan de oevers zeer heuvelachtig zijn. De snelheid der strooming is aldaar anderhalf uur in het uur; de vaartuigen kunnen niet dan getrokken opwaarts varen; zelfs door stoombooten is het moeijelijk naar boven te komen. Groote rotsblokken verheffen zich boven het water en overal ziet men draaikolken en klippen. De weg die van de eene zijde Servië met Bulgarije verbindt en van de andere zijde Hongarije met Wallachije, is aan beide oevers in de rots gehouwen. De weg op den Bulgaarschen oever is door keizer Trajanus trapswijze aangelegd, gelijk bevestigd wordt door een opschrift dat nog op de rots bestaat.

Aan het einde van die engte wordt de stroom breeder en rustiger. Daar ter plaatse vormt hij een eiland waarop de vesting Orschova zich verheft, die een regthoek of langwerpig vierkant vormt, afgebroken door halve manen en aan de hoeken verdedigd door vier bolwerken *à la Vauban*, die in de zeventiende eeuw door den generaal Tosca, een in dienst van Turkije zijnde Venetiaan gebouwd zijn. Doen wij bemerken dat twee steden van denzelfden naam tegenover elkander liggen: Oud-Orschova, eene Oostenrijksche stad, aan de uiterste grens van Barut en Orschova-Nova, de Turksche stad. Vijf mijlen lager, tegenover den Wallachijschen burg Tchernetz, ziet men de puinhoopen van de groote brug van Trajanus, waarvan de nog bestaande pijlers en vijf bogen de stoutheid en hechtheid bewijzen. Na gedane metingen heeft men tusschen beide oeversteilten de breedte

van den stroom bevonden een vierde mijl of 1,030 Ned. el te zijn, dat overeenkomt met de maat en de twintig bogen, beschreven door den Senateur en geschiedkundigen Dion Cassius, die onder de regering van Alexander Severus in de derde eeuw schreef.

Verder vindt men kolken en een soort van watervallen die de scheepvaart opwaarts moeijelijk maken, zonder die nogtans ergens te beletten. De eerste vestingstad van eenig belang, die wij vervolgens ontmoeten is Widdin, met eene bevolking van 20,000 inwoners Zij heeft de vorm van een halven cirkel waarvan de Donau de middellijn vormt. Zij heeft verders de gedaante van een onregelmatigen langwerpigen vijfhoek, versterkt door buitenwerken en vijf bolwerken van eene tamelijk goede konstruktie. Nooit is ze door de Russen bezet geweest, die trouwens nooit een groote krijgsmagt naar den opper-Donau gerigt hebben.

Nikopolis eene handelstad werd in 1811 geheel door de Russen vernield. Zij bevatte toen 21,000 inwoners. Sedert heeft zij zich een weinig hersteld en telt tegenwoordig 10 tot 12,000 inwoners. De Turken bezaten eertijds op den Wallachijschen oever de kleine stad Tourna met een bruggehoofd. Dat overtogtspunt moet zorgvuldig door de Turken behouden worden. Ook de ommuring van Nikopolis is hersteld geworden en Omer Pacha heeft in dit oogenblik nieuwe werken er doen aanleggen. Het was te Nikopolis in een tijdvak dat de Turken Konstantinopel nog niet in hun bezit hadden, dat Sultan Bajazet I., bijgenaamd de *Weerlicht* in 1396 op het Christen-leger door Sigismund Koning van Hongarije en broeder des Duitschen Keizers aangevoerd, eene groote overwinning behaalde.

(*Wordt vervolgd.*)

Wij deelen hieronder mede het vervolg en slot van ons Nommer van gisteren, omtrent de militaire operatiën op de westkust van Borneo:

"Nu vervolgde de kolonne haren weg naar het nabijgelegen kongsiehuis, dat gedurende den nacht door den kapitein van Houten met 50 man was bezet geweest, doch met het aanbreken van den dag weder verlaten was, om te Seminis tegen eenen vijandelijken aanval te waken. Daar werd de kapitein Asmus met 50 man achtergelaten, en vervolgens naar Seminis gemarcheerd, dat nog niet weder was aangevallen. De vijand had echter zuidelijk van onze sterkte vier bentings op heuveltoppen opgeworpen, en hield een hoog gelegen boschje sterk bezet. Alles was buiten het bereik van het infanterie- en walbusvuur.

Des namiddags ten 4 ure, rukte de kapitein van Houten met 100 bajonnetten en een handmortier uit, om de naastbijgelegen benting te nemen. Ter hoogte van evengenoemd boschje werd hij door een levendig vuur ontvangen; doch na twee granaatworpen stormde de kolonne met den looppas vooruit, en de benting was genomen. De Chinezen leden een belangrijk verlies aan wapens en gereedschappen, dooden en gekwetsten. Onzerzijds werden drie inlandsche soldaten min of meer belangrijk gewond. Terwijl de vijand met overhaasting de vlugt nam naar zijne verder achterwaarts gelegen bentings, werd de genomene geslecht en besteeg de kolonne den heuvel met het bezette boschje waaruit de Chinezen dadelijk afdeinsden. Ten zes ure keerden de gezamenlijke afdeelingen naar den hoofdtroep terug. De nacht ging rustig voorbij, doch in den morgenstond van 18 Junij, door verkenning zekerheid verkregen zijnde, dat de vijand zich van alle zijden in de versterkingen om Seminis had verzameld, werd besloten hem aan te tasten.

Ten half acht ure stelde de majoor-kommandant zich met 200 man en 2 mortieren in beweging; de kapitein van Houten met 100 man rukte vooruit; de tweede afdeeling door den majoor aangevoerd, volgde op 300 passen; kapitein Asmus, die des nachts het kongsiehuis had bezet gehouden, volgde met 35 man de kolonne. Het scheen dat een panische schrik den vijand had bevangen, de talrijke bentings werden successivelijk door hem verlaten en door onze troepen bezet; slechts uit de verte kon men hem nadeel toebrengen.

Doch bood de vijand weinig tegenstand, des te vermoeijender was de marsch door de gloeijende zonnehitte, en doodelijk vermoeid en afgemat kwamen de troepen, te gelijk met den vlugtenden vijand, aan den voet der Sekadouw aan, om nog met snellen loop eenen doortogt te hebben gebaand door een in brand gestoken alang-alang veld.

Op een daar gelegen plateau scheen de vijand, ongeveer schijnlijk 700 a 800 man sterk, de troepen te willen afwachten, doch toen zij naderden en de mortieren eenige worpen deden, vlugtte hij, zijnen weg over de Sekadouw nemende, terwijl een gedeelte der troepen hem tot het hoogste punt vervolgde. Na eenigzins te hebben uitgerust, keerde de kolonne naar Seminis terug en kwam daar tegen 12 ure aan. Gedurende den marsch had zij van den vijand geen verlies geleden, doch de walbusschutter Jansen werd door inspanning en hitte zoodanig aangetast, dat hij, ondanks de zorgvuldige behandeling van den officier van gezondheid 3e kl. Schultze, voor de terugkomst te Seminis overleed.

Verder ging die dag, even als de volgende rustig voorbij. Den 20sten kwam de kongsie van Seminis den kommandant berigten, dat de opstandelingen op nieuw aan deze zijde van de Sekadouw gekomen waren, en grooten toevoer van vivres en manschappen van Sepang hadden ontvangen: dat voorts de kongsie van Montrado hun bepaaldelijk had verboden derwaarts terug te keeren zonder eene overwinning op de Hollanders te hebben behaald, en dat op de hoogte der verlaten goudmijnen sterke bentings waren opgeworpen.

De vijand handelde echter niet aanvallend; alleen bespeurde men dat op een achterwaarts gelegen heuveltop eene sterkte was aangelegd, en dat overal de wacht werd gehouden. Den 21sten scheen hij eene voorwaartsche beweging te willen maken; een aantal van 80 a 100 Chinezen op halven afstand van den weg naar Sekadouw geschaard, scheen besloten vooruit te gaan, doch verdween op het vallen van eenige seinschoten. Dit deed den majoor-kommandant besluiten den 22 Junij andermaal een aanval te doen. De kapitein van Houten opende den marsch met 75 man en 1 mortier, daarop volgde kapitein Asmus met 95 man, terwijl de majoor zich met 30 uitgezochte soldaten als reserve daarbij aansloot.

Langzaam en met bezadigdheid werd de marsch voortgezet, toen tegen half negen ure de spits den vijand in digte drommen voor zich zag. Juist ter plaatse waar hij den 18den de houding had aangenomen van te willen stand houden, was nu van af de verlaten goudmijnen tot aan de berghelling aan de andere zijde, dwars over den weg, eene lange zware verschansing aangelegd; regts en links daarvan waren op de heuvels sterkten opgeworpen, die deze verschansing flankeerden. Zonder een schot te doen, wachtte de vijand, omstreeks 1000 man sterk, achter de groote borstwering geschaard, den afval af der langzaam voortrukkende troepen. De majoor-kommandant had zich naar voren begeven, om bij het engageren der actie tegenwoordig te zijn. Reeds was de mortier opgesteld en had een paar schoten op den vijand gedaan, toen hij eensklaps een hevig vuur op onze troepen opende, dat uit 300 a 400 geweren voortkwam.

Een gedeelte der troepen viel op het front der versterking aan, een ander gedeelte, daaronder het reservepeloton, werd tegen eene regts op de hoogte liggende benting, waaruit hevig gevuurd werd, aangevoerd, om die te nemen. Juist toen de in het front stormende troepen voor de verschansing waren, liet de vijand een aantal vaatjes met kruid, ten dien einde in den grond gegraven, springen; een oorverdoovend gegil werd door hem aangeheven, en onthutst weken de voorste manschappen, ten deele zwaar gewond, terug. Te gelijkertijd sprong een gedeelte der vijanden over de borstwering en wilde op de troepen instormen; de achtergebleven troepen waren echter reeds genaderd; kapitein van Houten en de 1ste luitenant J. H. Denleben gaven den terugdeinzenden het voorbeeld, en terwijl een gedeelte de benting aan de regter zijde nam, stormden deze officieren op nieuw op den vijand in. De Chinezen weken terug; twee hunner met groote tweehandszwaarden gewapend, hielden stand en bedreigden kapitein van Houten, maar werden nedergeschoten.

Onverschrokken drongen de troepen, voorafgegaan door al hunne officieren, voorwaarts, en namen de verschansing. De vijand sloeg op de vlugt, en toen bemerkten de troepen tot hunne niet geringe verbazing, op 100 a 150 schreden afstands, eene niet minder sterke verschansing; hem werd echter geen tijd tot verzameling gegeven; maar de kapiteins van Houten en Asmus vervolgden hem, en in denzelfden aanloop was ook de tweede sterkte genomen, en werd eene links op een heuvel gelegen benting, waaruit nog gevuurd werd, niet de bajonnet vermeesterd.

Het gevecht was bloedig; een inlandsche horenblazer sneuvelde aan de zijde van kapitein van Houten; 12 Europeanen en 2 inlanders werden zwaar, 8 Europeanen en 2 inlanders ligt gewond, terwijl bovendien door het springen der kruidvaatjes 1 Europeaan, 2 inlanders en 2 officiersbedienden ernstige brandwonden bekwamen. De luitenant-adjudant Ruken werd door een matten kogel ligt gewond.

Het verlies des vijands kan onmogelijk bepaald worden; 20 gesneuvelden werden voor en in de bentings gevonden; en vele lijken zag men door hunne landgenooten aan ijzeren haken medeslepen. De overwinning was volkomen; een aantal wapens, gereedschappen, onderscheidene vlaggen, en meer dan 40 volle kruidvaatjes vielen in handen der troepen.

De voorzigtigheid, zoowel als de vermoeijenis der troepen, verboden eene verdere vervolging des vijands, en na eenigen tijd te hebben uitgerust en de genomen sterkten en borstweringen gedeeltelijk geslecht te hebben, werd de terugmarsch naar Seminis aangenomen, alwaar de kolonne ten half twaalf ure aankwam. Dien dag of den volgenden werd niets meer van den vijand bespeurd, en uit ingewonnen berigten bleek, dat hij naar Kedondang Maton en Loeman was geweken.

Na te Seminis en Soengei Biroe de magt onder de kapitein van Houten zoodanig te hebben zamengesteld dat die officier, na aftrek der bezettingen op die bentingposten en der benting te Sebawie, eene beschikbare magt van 100 bajonetten overhield, begaf het overige der kolonne, in den morgen van 24 Junij, zich naar Sebawie terug, scheepte zich aldaar aan boord der *lebes in*, en zette in den loop van den voormiddag te Sambas weder voet aan wal."

Voor de Spijskokerij der *Vereeniging van den H. Vincentius*, ter gelegenheid van den tegenwoordigen gezondheidstoestand:

Van den Wel-Eerw. Heer S. .	*f*	10.00
» C. R.	»	25.00
Van V. d. B.	»	2.10
	f	37.10
vorige opgave	»	906.12½
zamen	*f*	943 22½

Men schrijft ons uit Eindhoven dd. 19 Oktober.

„Bij den druk der tegenwoordige omstandigheden, de duurte der levensmiddelen en de dreiging der vreesde ziekte, was de konferentie van Vincentius à Paulo hier ter stede, in eene kommervolle verlegenheid hoe zij, bij den naderenden winter, in de behoeften der armen zou voorzien. Ook het Algemeen Armbestuur dezer stad deelde in deze bezorgdheid, en men besloot gezamenlijk een beroep te doen op de liefdadigheid onzer ingezetenen, die, zoo als men van ouds weet, nimmer te vergeefs wordt ingeroepen. Eene lijst werd te dien einde den ingezetenen ter teekening aangeboden, en dadelijk werd deze met menigvuldige handteekeningen voorzien. Op weinige uitzonderingen na beijverde zich een ieder na vermogen bij te dragen en deze buitengewone inschrijving ten behoeve der armen is heden tot de gewigtige som van *f* 2[illegible] geklommen, dat al zeer aanzienlijk mag genoemd worden voor eene plaats die slechts 3000 zielen telt. Daardoor zullen nu onze Konferentie en ons Armbestuur zich in staat gesteld zien in den naderenden winter onze armen eenigzins ruim te verzorgen; eene warme spijskokerij zal worden opgerigt, men zal zich in tijds zien voorraad van aardappels en rijst en andere voedingsmiddelen aan te schaffen en brandstoffen aan te koopen en de aanstaande winter, hoe streng die moge wezen, zal voor onze armen minder treurig of kommervol meer zijn."

Bij de centrale cholera-kommissie zijn op den 20 Oktober aangegeven 9 personen, waarvan in het hospitaal zijn opgenomen 1, overleden 7, in het hospitaal en zijn van daar uitgegaan 1, blijven aldaar nog 11 personen in behandeling.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam, zijn aangegeven op 19 Oktober 3 cholera-lijders, 1 hersteld en 1 overledenen.

Te Schiedam zijn van 11 tot 14 Oktober aangetast 1, gestorven 7, hersteld 3; 14–17 aangetast 1, gestorven 1, hersteld 2, totaal 198 aangetast, 141 gestorven, 43 hersteld, en in behandeling gebleven 14.

Van den 15 tot en met den 18 dezer, zijn te Gouda door de cholera aangetast 7 personen, overleden 1, hersteld 2, in behandeling gebleven 23.

Den 16den Oktober heeft in het gebouw *Musis Sacrum* te Arnhem eene bijeenkomst van werkbazen plaats gehad, ten einde te beraadslagen over eene verhooging van dagloonen, ten gevolge van de heerschende duurte der levensmiddelen. Tot een bepaald besluit schijnt men evenwel nog niet te zijn gekomen. Een groote hinderpaal tot het nemen van een weldadig besluit van de zijde der werkbazen enz., zal misschien zijn de buitengewoon hooge opvoering van het patentregt in deze gemeente over het loopende dienstjaar."

Uithoofde van de duurte der levensmiddelen heeft Z. M. de Koning goedgevonden, om aan de inferieure klassen van geemploijeerden en werklieden aan 's lands werf alhier, ook gedurende de wintermaanden het behoud van het zomerloon toe te staan.

Z. M. heeft den heer W. N. Clermont, voorzitter van de directie der Aken-Maastrichtsche Spoorwegmaatschappij te Maastricht, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Z. M. heeft 1°. benoemd tot griffier van het kantongeregt te Noordwijk, Mr. L. Luzac, tot dijkgraaf in het bestuur van den Koningsoordpolder der gem. Dinteloord en Princeland (N. Brabant) den heer Jhr. Mr. F. Six, tot gezworenen de heeren J. Schilperoort en A. Bogers, en tot secret. penningm. G. C. Struyk van Bergen, tot dijkgraaf bij het dijksbestuur van Dieden den heer H. Arens; tot hoogheemraad van de Vierpolders van West-IJsselmonde, van wege den polder Klein Nieuwland (Z. Holland) den heer Mr. Bichon van IJsselmonde, in het bestuur van het waterschap van Eijerland (N. Holland) tot dijkgraaf den heer F. van Wagenlingen; tot heemraad

heeren G. Hoogendoorn, Mr. P. L. F. Blussé en G. A. van den Berg; tot gezworenen bij den polder Philippine (Zeeland) den heer F. Rammeloo. 2°. Op hun verzoek eervol ontslagen den heer Jhr. G. W. E. C. de Geer als hoogheemr. bij het kollegie van den Lekdek bovendams (Utrecht); aan den heer [illegible] van der Veen, als dijkr. in het dijkregt der Vierburen (Groningen); en 3° pensioen verleend aan J. ter Horst Hz., griffier bij het kantongeregt te Amersfoort, van f 500; aan C. List, gewezen geregtsdienaar te Tiel, van f 288; aan H. M. Ahlé, gewezen griffier bij het kantongereg te Helder, van f 900; aan J. van Gondoever, gewezen kantonregter te Amersfoort, van f 766 's jaars.

'SGRAVENHAGE, 20 Oktober. Gisteren is het standbeeld van wijlen Z. M. Koning Willem II, in deze residentie aangekocht.

— Z. M. heeft bij besluit van 19 September jl. goedgekeurd een plan van geldleening een som van f 195.000 tot daarstelling van stoom gemaal en aankleven in het polderdistrikt van Boemelerwaard boven den Meidijk, ter verbeterde water-ontlasting.

— Wij vernemen thans met genoegen dat onze stadgenoot, de heer Maurits Verveer op de tentoonstelling van schilderijen, die thans te Duinkerken geopend is, met de eerste medaille is bekroond geworden voor zijn schilderstuk, voorstellende »een Scheveningsch strandgezigt". Hetwelk tevens door de kommissie is aangekocht. Deze onderscheiding is te vleijender, daar dit genre van schilderijen, door het aantal en de kunstwaarde der ingezonden stukken uitstekend op die expositie vertegenwoordigd is.

NIEUWE DIEP, 19 Oktober. Gisteren is van hier vertrokken de Amerik. bark *Michael Angelo*, kapitein Scant, met landverhuizers bestemd naar New-York. De cholera was, hoezeer circa 30 hunner waren bezweken, ten gevolge der doelmatige verpleging der zieken in het quarantaine gebouw te Wieringen, onder de lofwaardige behandeling van twee officieren van gezondheid der marine, gelukkig geweken. Men is hier algemeen zeer ontevreden over de behandeling die deze lieden hebben ondervonden voor de krachtdadige tusschenkomst van de bevoegde autoriteit, en men houdt het er voor, dat anders zeker ⅓ dezer lieden was bezweken. Gisteren ochtend, voor hun vertrek, is een brief ontvangen van het Wurtemburgsche konsulaat, waarbij aan ieder hunner f 25 wordt toegezegd, bij hunne aankomst te New-York uit te betalen, als vergoeding voor de verkeerde behandeling door hen ondervonden, en die zoude worden verhaald op hen, die daaraan deel hadden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Okt. Ofschoon door sommige half officiële bladen als stellig is opgegeven, dat de Fransche en Engelsche eskaders uiterlijk den 9 dezer voor Konstantinopel ten anker moesten komen, blijkt het echter dat zulks den 10 nog geen plaats heeft gehad; ten minste indien men staat kan maken op eene telegraphische depêche over Triëst ontvangen, welke alleen spreekt van eene aanvrage des Sultans om de vloot en van het toestemmend antwoord der gezanten, doch niet vermeldt dat de schepen reeds opgezeild waren. In de haven van Konstantinopel bevonden zich op den 10 Oktober geene andere oorlogschepen dan die, welke voor de Fransche en Engelsche legatien bestemd zijn.

Evenwel mag men, het antwoord van Lord Stafford in aanmerking nemende, verwachten dat de vloot eerstdaags zal komen opzetten.

Volgens eene depêche uit Weenen, insgelijks tijdingen uit Konstantinopel behelzende tot den 10, zou men geen gehoor hebben willen geven aan het verzoek van den Sultan en ging men voort met vredelievende onderhandelingen.

— Te Sebastianopel worden talrijke Russische troepen ingescheept naar de grenzen van Aziatisch-Turkije, en ook de Sultan zendt aanzienlijke versterkingen naar het leger in Azia. Het schijnt dus zeker dat de vijandelijkheden van dien kant zullen beginnen.

— Men verzekert dat de Russische gezant te Parijs, in last heeft om zijn paspoort te vragen bij de eerste vijandelijke daad van Frankrijk tegen Rusland.

— Men zegt dat het Fransche gouvernement den raad van Engeland heeft ingewonnen, op eene aanvrage van de Porte, om eenige hoofd-officieren en officieren van het Fransche leger, ten einde het kommando op zich te nemen over een gedeelte van het leger der Muzelmannen.

— Onder de geruchten, die dagelijks verspreid worden te Parijs, behoort ook dat van een expeditie-korps, aan welks hoofd zou staan, volgens den een, prins Napoleon, en volgens een ander, de generaal Courobert.

— Zoo te Parijs als in de departementen gaan de arrestatien steeds voort. Alleen te Parijs wil men dat er zes honderd gearresteerd zijn; ook de huiszoekingen houden aan, zelfs bij lieden die niet openlijk bekend zijn als behoorende tot de demokratische partij.

De heeren Bocher, administrateur der goederen van de familie Orleans, Regnier, voormalig onderwijzer van den graaf van Parijs en eenige andere personen behoorende tot dezelfde politieke meening, zijn in deze maatregelen betrokken geweest.

De heer Goudchaux is weder in vrijheid gesteld, doch steeds voorloopig uithoofde van den staat zijner gezondheid.

Men geeft bij voortduring geen andere reden op voor deze verdubbelde gestrengheid, dan de beweging onder de demokratische partij waargenomen, in het vooruitzigt van een algemeenen oorlog.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Okt. De Hongaarsche uitgewekene Kossuth heeft een brief in het licht gegeven, behelzende afwijzing eener uitnoodiging tot het bijwonen van een meeting te Stafford, ter zake der verwikkelingen in het Oosten. De volksleider voert voor zijne weigering twee redenen aan: 1° dat hij de politiek van het Engelsche gouvernement niet wil wegen, en 2° dat hij zich in geen valsche positie wil plaatsen, door het gedrag van het ministerie te berispen in een land, hetwelk hem gastvrijheid verleent. De ex-diktator van Hongarije ziet in den Oosterschen krijg een zeer geschikt middel, om de worstelingen tegen Oostenrijk op nieuw aan te vangen, en hij geeft niet onduidelijk te kennen, dat zijne uitzigten hierop gevestigd zijn.

— Onder de geruchten behoort, dat thans onder de politieke vlugtelingen te Londen eene groote bedrijvigheid heerscht. Het schijnt dat zij, bij gelegenheid van de Russisch-Turksche geschillen, niets van de demokratie op het vasteland verwacht hebben.

Later moeten zij echter door de Poolsche emigranten uitgenoodigd zijn geworden, om deel te nemen aan eene gewapende interventie ten gunste des Sultans, aan welk plan thans te Parijs ernstig gearbeid wordt. Men zegt dan ook, dat de bekende generaal Mierolawski zich reeds met onderscheidene zijner landgenooten naar Konstantinopel op weg heeft begeven. Ook de oude Dembinski, maakt zich gereed derwaarts te vertrekken, na alvorens door het commité voorloopig tot generaal-majoor van al de Poolsche legioenen benoemd te zijn. Men voegt er bij, dat onderscheidene rijke emigranten tot dat einde zeer belangrijke sommen beschikbaar gesteld hebben. De naaste toekomst moet leeren, hoeveel waarheid in deze geruchten zij.

— In de gevangenis van Millbank, te Londen, zijn onlangs twee doodelijke gevallen van cholera voorgevallen; de geneeskundige behandeling moet onberispelijk geweest zijn, doch het schijnt, dat een al te gestrenge wijze van vasten op water en brood, uithoofde van overtredingen van de tucht, de ziekte hebben veroorzaakt.

— Gisteren is alhier in Holborne eene talrijke meeting van werklieden ten gunste van Turkije gehouden. De redenaars waren twee bekende Chartisten, Mr. Bronterre O' Brien en Mr. J. Lockhart; de resolutien bevatten een votum van wantrouwen jegens de regering. De Turken worden overigens voor de trouweloosheid der Westersche mogendheden gewaarschuwd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 17 Oktober. Den 13 dezer heeft Lord Westmoreland van zijn gouvernement last ontvangen, om, zoo spoedig mogelijk, door tusschenkomst van den Engelschen konsul te Belgrado, eene depêche aan Lord Stafford te zenden, waarin deze laatste zou aangemaand worden al het mogelijke bij den Sultan te beproeven, om de vijandelijkheden niet te beginnen. De reden waarom hierop zoo sterk wordt aangedrongen zou daarin bestaan, dat er eene nieuwe nota is opgezet door Lord Stafford, ten einde de belangen van Rusland en Turkije op vredelievende wijze te vereffenen. Dat doel zou geheel mislukken, zoodra slechts de vijandelijkheden begonnen zouden.

— Volgens eene opgave in een der uit Petersburg gekomen dagbladen bestaat het op den voet van oorlog gebragte operatie-leger uit 496,000 man en 996 stukken geschut, in zes legerkorpsen verdeeld. Daarvan staan twee korpsen aan den Donau, een in Polen, een bij Moskau, een aan de Zwarte zee en een in het noorden des rijks. De aanvullings-manschappen uit het oostelijk en westelijk gedeelte des rijks en de met verlof gezondenen, zijn nog niet opgeroepen, zoo min als de 1ste ban der reserve, bestaande uit 98,000 man met 192 stukken geschut, en 2de ban, bestaande uit 115,000 man met 280 stukken geschut.

— De bevolking van den Russischen Staat wordt begroot op 65,300,000 zielen, verdeeld als volgt: 49 millioen behoorende tot de Orthodox-Grieksche Kerk 7,300,000 Roomsch-Katholieken, 3,500,000 Protestanten, 2,400,000 Mahomedanen, 1,500,000 Israëlieten, 100,000 Armeniers en 600,000 Heidenen.

— De Weener *Ztg.* meldt dat de giften, ingekomen voor de kerk die gebouwd wordt tot een aandenken aan de redding des Keizers uit den bekenden moordaanslag, een som bedraagt van 1,064,246 fl.

KEULEN, 19 Oktober. De verkiezing van een nieuwen Griekschen Patriarch te Konstantinopel heeft plaats gehad, en is verkozen de oudpatriarch Anthimos.

BERLIJN, 19 Okt. Het half-officieel blad, de *Zeit*, drukt volgenderwijs zijne meening uit, omtrent de onzijdigheidsverklaring van Oostenrijk:

»Oostenrijk en Pruissen vinden zich, hoezeer eertijds hun belang hen noopte, de bondgenooten des oorlogs te zijn, tegenwoordig gedwongen zich als de bondgenooten des vredes te gedragen. Als beide Staten ter hunner veiligheid dezelfde rigting houden, dan mag men met zekerheid stellen, dat, welke ook de loop moge zijn die het Turksch-Russisch geschil zal nemen, Duitschland hierin niet betrokken en ook niet in den oorlog gewikkeld zal worden.

»Al de geruchten nopens eene beweerde mobiel-verklaring der legers zijn geheel en al ongegrond. Zelfs is er geen sprake dat te dien aanzien, eenige voorzorgsmaatregelen zouden genomen zijn."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 Oktober.

ONDERTROUWD (20 Okt.): W. J. Vrijbergen met G. J. Vervoorn. - H. van Cappelle met H. C. Bosscha.

GETROUWD (20 Okt.): H. D. Schinkenboom met M. A. Christiaanse.

OVERLEDEN (15 Okt.): J. Benten, 42 j. — (16 Okt.): J. C. G. Kampfraath, 60 j. - W. G. Kloppenburg, 67 j.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55 15/16	Livorno	2/m.	f 89
»	zigt	» 56 7/16	Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 55⅜	Petersburg	»	» 1.86
»	½/m.	» 55¾	Weenen	6/w.	» 81¼
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 98¼
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35¼
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35⅝
Lissabon	»	» 41¼	Londen	3/m.	» 11,62½
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 46	Rotterdam	»	» ¼

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		20 OKT. 4½ u. gebl.	21 OKT. 4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		60⅝	59¾ à 60¼	60
Dito Dito	3 »	73⅜	72 à	
Dito Dito	4 »	92⅛	90⅞ à 91¼	91
O. J. Leening 1844	4 »	92⅛	à	
Amortis. Syndic.	3½ »		à	
Handel-Maatschappij	4½ »	124½	à	
Aand. Rijn-Spoorweg	»		à	
Aand. Holl. S. M.			à	
Obligatien			à	
Belgie, Obligatien 1844	»		à	
Cert. bij de Belg. Bank	2½		à	
Dito bij Rotsch. en Volksw.	5	80	à	
Frankrijk, Obligatien	3		à	
Spanje Nieuwe	1 »	21¼	21 à 21¼	21⅛
Dito	3 »			
Dito Binnenl. à 3/m.	»	40⅛	39½ à 40	39⅞
Coupon Bewijzen		4 11/16	4 1/16 à [illegible]	
Amortisable Schuld		4⅜	à	
Portugal te Londen	4 »	37	36 à 36½	36½
Dito uitgestelde				
Rusl. bij Hope 1798 en 1816	5	104¼	104 à	
Dito Dito 1828 en 1829	» »	103½	102¼ à 102½	
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»	[illegible]		
Dito	4½ »	93⅜	à	
Dito bij Hope	4	[illegible]	à	
Dito bij Stieglitz en C°.		88¼	87 à	
Dito bij de 5de Serie	4		à	
Cert. te Hamburg	5		à	
Inschrijving in Assignat.	6		à	
Cert. van dito		70⅝	70 à	
Polen, Certifikaten	4 »	82¼	à	
Dito Aand. à fl. 300		158		
[illegible]				
Amerika, Bank-Actiën		4 3/16		
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50 à			à	
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	76⅞	74⅞ à 76⅜	
Dito 1852	» »		à	
Dito 1847	2½ »	39⅛	38½ à 38⅝	
Dito 1851	2½ »	39⅛	38¾ à 38⅞	
Dito 1849	5 »	89¼	87⅜ à 88	87¼
Ween. Bank bij *Goll en C°*.	»		à	
Dito	4 »	67	à	
Letter B	5 »	89¼	87⅜ à 88	87⅝
Aand. met Loting fl. 500			à	
Nieuwe dito	» 250		à	
Napels, Cert. *Lam. en Rougem.* 5 pCt.			à	
Brazilie te Londen 1824	5 »		94½ à 95¼	94½
Dito Leening 1843	5 »		à	
Peru	4½ »	69½	à	
Mexico Nieuwe	3 »	22⅛	à	
Venezuela à £ 100	3½ »		à	
Grenada à £ 100	2 »	20	à	
Dito Uitgestelde		8	7⅛ à 7⅛	
Ecuador à £ 100		4	à	

Mexiko onbepaalde 21⅞, 22⅛, 22.

Prijs van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 3 pCt. Diskonto 2 pCt.

Binnenl. fondsen ondervonden heden eene geweldige daling, bedragende voor Intergr. ½ a ⅞ en voor de overige soorten 1 a 1¼ pCt.; in Buitenl. effekten was de markt zeer geagiteerd en sluiten mede merkelijk lager, Oostenrijksche, Portugeesche en Russen hebben het meest geleden.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Okt. Belg. leen. 2½ pc. —, 1840, 1842 4½ pc. 95⅝; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21; Binnenl. 3 pc. 40¾; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 80½.

PARIJS, 20 Okt. Fransche 3 pc. 72.35; 4½ pc. 99.15; Spanje 3 pc. Binnenl. 41; id. 1 pc. —; Russen 4½ pc. —; Met. 5 pCt. —; Romeinsche Leening 1850 93⅝.

LONDEN, 20 Okt. Cons. kont. 91¼ a —; op tijd 91¼ a —; Braz. 97 a 99; 1829/39 97 a 99; 1852 — a —; Den. 3 pc. 81 a 83; 5 pc. 102 a 104; Ecuad. 5¼ a —; Gren. 20½ a 21½; Uitgest. 8⅝ a 8⅞; Mexiko Nieuwe 23¾ a 24; Peru 4½ pc. N. 71 a 73; Uitgest. 50 a 52; Rusl. 1822 5 pc. 112 a 113; (N.) 4½ pc. 96¾ a 97¼; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 42½ a 43½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21½ a —; 3 pc. 44¾ a 45½; Coup. cert. 5¼ a 5½; Passive 4½ a 4¾; Holl. 2½ pc. 62½ a 63; id. 4 pc. 93¼ a 93¾; Venez. 31 a 33; Uitg. 13 a 15; Wissel op Amsterdam *f* —,—; Grieken 1824 — a —; 1825 —.

WEENEN, 20 Okt. Met. 5 pc. 91⅝; Bank-Aktien 1298; Loten fl. 250 —; Wissel op Londen 11.04, Zilver 13.

BERLIJN, 19 Okt. Schuldbr. 3½ pc. 90½; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 94½; Pools. 4 pc. 87½; Loten fl. 500 88¾; Oost. Met. 5 pc. 82; Amsterdam zigt 142⅝; id. 2/m. 141⅛.

HAMBURG, 19 Okt. Rusl. Cert. 102; Oostenrijk Met. 5 pc. 92; Spanje 1—3 pc. 20¼; Binnenl 3 pCt. 38⅛.

FRANKFORT, 20 Okt. Met. 5 pCt. 79⅝; W. Bank-Aktiën 1325; W. Loten fl. 250, 115; Spanje 1 pCt. 21¼, id. 3 pCt. 40¼; Wissel op Weenen 105.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	*f* 26,20	a	—	Pruissische	*f* 34¼	a	—
Napelsche	- 23,10	,,	—	Spaansche	- —,—	,,	—
Div. in £St.	- 11,67½	,,	—	Hamb. Russ.	- 37	,,	—
Eng. Russen	- 12,—	,,	—	Russ. in Z. R.	- 37½	,,	—
Fransche	- 56	,,	—	,, Pap. ,,	- —	,,	—
Belgische	- 56½	,,	—	Pools. in Fl.	28	,,	—

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f*	9.80	a	9.90
Oude Gerande Dukaten	»	5,60	»	5,70
Wigtige Souvereinen	»	11,75	»	11,83
» Pistolen	»	9,65	»	9,75
Stukken van 20 Francs	»	9,40	»	9,50

Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11 à 11½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters	per Stuk *f*	2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	»	2,35	»	2,37
Brabandsche Kroonen	»	2,65	»	2,70
Fransche	»	2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	»	1,74	»	1,77
Zilver 1000 à 980	*f*	—,—	à	—,—
» 900 » 700	»	104,50	»	105,—

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 20 Okt. Heden zijn verkocht 25 vn Maryland Tabak, per *Adler*; 35 vn. dito dito, per *Wenham*.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 21 Okt. Tarwe bij partij iets hooger 130 ℔ witb. Pools. *f* 435; 126 ℔ b. dito *f* 425.

Rogge met goeden handel veelal iets hooger: 123 ℔ Pruiss. *f* 290; 117, 118 ℔ n. Archangel *f* 275, *f* 278; 116 ℔ jar. dito *f* 267; 117, 118 ℔ o. Gedroogde *f* 267, *f* 270.

Garst ruim prijshoudend: 101 ℔ n. Vries. Winter *f* 230.

Haver: 80 ℔ Dikke *f* 140; 72 ℔ Voer *f* 130, *f* 135; 75 ℔ dito *f* 135.

Boekweit onveranderd: 120, 122 ℔ Vriess. *f* 246, *f* 052; 117 ℔ Gron. Veen *f* 228.

Op 9 vaten Olie dadelijk 69½; in April ek. 72, Sept. 66; Oct. 79; Nov. 70; Dec. 70½ £. *Lijnzaad* flaauw; 104 ℔ Riga *f* 240. *Raapolie* op 6/w. *f* 38, Vliegend *f* 36¾; 1°. Mei ek. *f* 40, 9¼, Nov. *f* 36¼; Dec. *f* 37¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 30½; Vliegend *f* 29½, ¼; 1°. Maart ek. *f* 29¼; April *f* 30; Mei *f* 30¼; Nov. *f* 29¼. *Hennepolie* op 6/w. *f* 40¼; Vliegend *f* 39¼, ½.

ROTTERDAM, 20 Okt. Tarwe. 157/2 ℔ witb. Poolsche *f* 490; 160/2 ℔ nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 480; 158/2 ℔ Pommer *f* 460.

SCHIEDAM, 20 Okt. Rogge. Verkocht: 140, 141/2 ℔ Archangel *f* 263 6/w., *f* 265 1/m. — Moutwijn *f* 20,50; Jenever *f* 26,—; Amst. Proef *f* 26,25, per Ned. vat zonder fust, zonder belasting.

DELFT, 20 Okt. Boter: eerste kwaliteit *f* 55 a 57; tweede kwaliteit *f* 48 a 54.

ANTWERPEN, 20 Okt. *Graanmarkt*; Was vast met goede zaken in Tarwe. In Rogge was weinig handel; van goede kwaliteit, die gevraagd werd, was weinig voorhanden en werd tot stijve prijzen gehouden.

Rijst. Wij hebben den verkoop vernomen van ongeveer 300 zak Arracan *uncleaned* p^r^ *Indus*.

Geraffineerde Suiker. Gedaan 200,000 kil. Gestampte en 100,000 kil. brooden, [illegible]

LONDEN, 19 Okt. *Koffij.* In verhouding tot de vraag was veel Ceylon Plantage aan de markt, en de prijzen zijn heden iets lager. Natif niet lager, maar met weinig handel. In veiling zijn 100 balen tot 47 s. ingetrokken, ruim beneden de waarde. Zeilende ladingen blijven gevraagd, doch worden niet aangeboden.

Rijst. De markt blijft loom en in de veilingen van heden waarin 1692 zak Java werden aangeboden, zijn slechts eenige weinige koopen verkocht tot 14 s. voor goede blanke, een prijs die eene vermindering aanwijst, gelijkstaande met die der Bengaal Rijst; 469 zak Bengaal a 14 s. 6 d. tot 15 s. voor goede.

Talk. Neiging tot verhooging en willig.

Graanmarkt. Weinig binnenlandsche Tarwe is ter markt gebragt en even hooge prijzen betaald als Maandag. Voor Vreemde Tarwe talrijke koopers en tamelijk veel zaken gedaan tot 1 s. hooger. Meel schaars en goed verkocht tot den prijs van in het begin der week.

LIVERPOOL, 19 Okt. *Katoen.* Ferme markt zonder prijsverandering. Verkocht 7000 balen.

BORDEAUX, 17 Okt. *Voorloop.* 3/6 5 franks minder; tot 175 franks voorhanden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

ROTTERDAM, 21 Oktober. Volgens brief van kapt. J. A. Scott, voerende het schip Cortgene, van hier naar Batavia, in dato 10 September, bevond hij zich toen op 2° N. Br. en 21° 16′ W. L.; aan boord was alles wel.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 20 Okt. T. Klockgeter, Julius, Baltimore. — Gisteren nog: H. B. Smit, Anna Jantina, Venetiën.

HELVOET, 20 Okt. R. A. Ogterop, van der Palm, Batavia, l. v. Brouwershaven.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

HAVANA, Activo, Meijer: 878 k. Suiker, F. Smelt en Zoon; 31 b. Tabak, Wusta en Hintze, 160,000 stuks Sigaren, P. G. C. Hajenius; 1 partij dito, Order, voor Rotterdam; 32 b. Tabak, Mees en Moens; 8 b. dito, Kleintjes en van der Linden; 21 b. dito, Suermond en C°.; 50,000 stuks Sigaren, H. van Rijckevorsel; 55,000 stuks dito, de Erven Wed. J. van Nolte.

BANJOEWANGIE, Henriette Maria, Wiegmink 2682 b. Koffij, 792 kr. Suiker, O I, Maatschappij van Administratie en Lijfrenten; 950 kr. Suiker, W. I. Maatschappij; 306 b. Koffij, Nottebohm en Comp. 20 k. Indigo, J. M. Best en Zoon; 30 k. dito, J. C. Brandt en Zoon; 147 k. dito, 634 b. Koffij 786 kr. Suiker 2123 b. Bindrottingen, Order.

ADVERTENTIEN.

(3383) Heden overleed onze waarde Moeder en Behuwdmoeder, Mejufvrouw HELENA SYBILLA ANTONIA LIPPERT, Weduwe van den Heer PETRUS OOSTERBAAN, vroegtijdig voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van 83 jaren en bijna 5 maanden.

LEYDEN, 18 October 1853. Uit aller naam, J. G. OOSTERBAAN, Pz.

Eenige kennisgeving.

LEONARDUS PETRUS RIETSTAP, Notaris, residerende te *Rotterdam*, als lasthebbende van zijnen Principaal, is van meening, op *Woensdag den 26sten October* 1853, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal van Openbare Verkoopingen, aan de Geldersche Kade te *Rotterdam*, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Een hecht, sterk en goed gelegen Kapitaal **PAND**, bestaande in: 1°. Een **WINKEL** en **BENEDENHUIS**, waarin de GROSSIERDERIJ en SLIJTERIJ wordt uitgeoefend, bevattende behalve den WINKEL en ruime GELAGKAMER, vier KAMERS, Beschoten ZOLDER, KEUKEN en KELDER, en achter het Benedenhuis eene **LIKEURSTOKERIJ**, **PAKHUIS**, **ACHTERGEBOUW** en eene ruime **OPEN PLAATS** (bijzonder geschikt tot daarstelling eener BRANDERIJ), uitkomende aan het Water van den Groenendaal; voorts aan de eene zijde een KELDER, doorloopende van gemelde Open Plaats tot voor aan de Hoogstraat, en aan de andere zijde een Uit- en Doorgang, in en door een zich aldaar bevindenden Brandgang; en 2°. Een **BOVENHUIS**, voorzien van een aantal ruime en net Behangene VERTREKKEN, en al wat verder tot een wel ingerigte Woning behoort.

Alles staande en gelegen aan de Zuidzijde van de Hoogstraat, te *Rotterdam*, in het Oost-Vierendeel, tegenover het Oude-Mannenhuis, strekkende voor van de Straat tot achter aan het Water van den Groenendaal, wijk 11, N°. 255, bij het kadaster bekend onder sectie N, N°. 658 en 659, ter grootte van 3 Roeden, 89 Ellen.

Aangeslagen in de Grondlasten over het jaar 1853, met *f* 95.19.

Tot 1 November 1853 Verhuurd als volgt:

Het Bovenhuis voor	*f* 400	's jaars.
De groote Kelder	» 50	
Een gedeelte van het Achtergebouw voor	» 72	

Zijnde het Winkel- en Benedenhuis, de Likeurstokerij, de Open Plaats en het Pakhuis (vroeger verhuurd geweest voor *f* 800 's jaars), thans in eigen gebruik.

Te aanvaarden den 15den November 1853. Te bezigtigen twee dagen vóór en op den dag der Veiling van des voormiddags ten 10, tot des namiddags ten 3 ure, op vertoon van een Permissie Biljet, verkrijgbaar ten Kantore van genoemden Notaris, aan de Korte Hoogstraat, te *Rotterdam*, alwaar intusschen nadere informatiën te bekomen zijn.

(3382)

AANBESTEDING

Het Kerkbestuur der R. C. Gemeente *Tergunn*[illegible] *borg*, is voornemens om op Donderdag den 3[illegible] vember 1853, des middags ten 12 ure, ten hu[illegible] den Heer H. PIERIK te *Gaanderen* bij *Terborg*, [illegible] besteden:

Het Afbreken van het bestaande Kerkgebouw [illegible] het Bouwen van eene Nieuwe Kerk aldaar

De teekening met het bestek en voorwaarden [illegible] ter inzage bij den Heer H. PIERIK te Gaanderen. [illegible] zijn de bestekken ook ter inzage bij de [illegible] BECK te Zutphen, SPAAN te Arnhem, PROOT te [illegible] chem, KETS te Keppel, STOTTELAAR te Groenlo, VA[illegible] te Aalten en bij de Wed. VAN DILLEN te Terborg[illegible] zelve zijn te bekomen bij de Boekdrukkers Josu[illegible] te Arnhem en DAAMEN te Terborg, tegen betalin[illegible] *f* 1 het stuk. Nadere informatiën bij het Kerkb[illegible] voornoemd.

(3378)

ZEGT HET VOO[illegible]

Pâte Pectorale Balsam[illegible] Christalisée.

Met vergunning van het K[illegible] lijke Staats-Ministerie va[illegible] nenlandsche Zaken, en [illegible] goedkeuring van het Konin[illegible] Hooge Medicinaal Collegi[illegible] Beijeren, heeft AUGUST [illegible] PRECHT, Eigenaar der [illegible] Apotheek in Bamberg, de [illegible]

GEKRISTALLISEERD[illegible]

BORST-KOEK[illegible]

in den Handel gebragt, ten gerieve van allen, [illegible] Borst, Hals en Longen lijden. Bij Hoest, Schor[illegible] Heeschheid, Benaauwdheid op de Borst en ander[illegible] koudheid, brengen zij spoedig hulp en zijn een ve[illegible] tingsmiddel bij Chronische Ziekten, als Asthma, [illegible] ademigheid, Engborstigheid, enz., die zij ook [illegible] genezen. Zij verdienen de voorkeur boven de [illegible] bekende *Pâtes*, daar zij bij langer aanhoudend g[illegible] volstrekt geen maagzuur of verslijming veroorzake[illegible]

De Bestanddeelen zijn verzachtend en volstrekt o[illegible] delijk. Men neemt des avonds vóór het te bed g[illegible] des morgens nuchteren 2 à 3 Schijfjes; bij hevige [illegible] koudheid neemt men ze gedurig voort en laat ze [illegible] mond smelten, waardoor de ontstoken en prikke[illegible] slijmvliesjes der luchtvaten niet alleen ingehuld [illegible] ook gesterkt worden. Longen en Broncial Cata[illegible] Longen-Blennorrhéen, die zoo ligt een chronisch [illegible] ter aannemen, helpen zij genezen en verzachten [illegible] Maaghoest en Verslijming zijn zij zeer aan te be[illegible] Kinderen nemen ze gaarne, en kan men ze ook [illegible] in het water opgelost toedienen.

Men zorge gedurende het gebruik voor warme [illegible] en hoede zich voor togt.

Niettegenstaande deze **BORST-KOEKJES** [illegible] zijn dan de andere bekende soorten, worden [illegible] minderen prijs verkocht. Het doosje kost slechts [illegible] Cents, in het **VERKOOPHUIS** en de [illegible] **DEPOTS**.

(338[illegible]

THEOD. WELTHER'S. Algemeene Wereldgeschiedenis,

BIJGEWERKT TOT 1852.

In 3 deelen voor den uiterst lagen prijs van *f* [illegible]

Is op aanvrage te bekomen bij de firma LUTK[illegible] CRANENBURG te *'s Hertogenbosch*, *Amsterdam* en [illegible] *terdam* en in de bekende Huizen in de overige [illegible] name steden des Rijks.

Dit zoo hoog geacht werk dat in Duitschland [illegible] den *negenden* druk heeft mogen beleven, behoeft ge[illegible] verdere aanbeveling. Het wordt geheel uitverko[illegible] Diegenen welke de beide eerste deelen bezitten, k[illegible] nen zich het derde afzonderlijk aanschaffen tegen *f* 2,[illegible]

(33[illegible]

(3381) Bij J. A. VAN BELLE te *Rotterdam*, is he[illegible] uitgegeven en alom te bekomen:

HEER GEEF HAAR DE EEUWIGE RUS[illegible]

Een volledig GEBEDENBOEK voor CATHOLIJKE[illegible] die beminde afgestorvenen betreuren en hen te hu[illegible] willen komen. Door J. J. BORGMEIJER, in leven R. [illegible] Priester en Pastoor te Warmond. VIERDE veel ve[illegible] meerderde druk. Prijs gebrocheerd *f* 1.— Gebonde[illegible] in zwart laken of zwart leder *f* 1.50.

Dit boek bevat al die gebeden, welke het hart [illegible] hoeft bij het in christelijken zin treuren over het ge[illegible] van geliefde betrekkingen. Het is tevens eene volled[illegible] handleiding om in den geest onzer Moeder de H. K[illegible] de dierbare afgestorvenen door gebed en verzuchting [illegible] hulp te komen.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgeve[illegible]